

de föreslagne förening af ifrågakomne läroanstalter för närvarande vara ändamålslös.

247 J. V. SNELLMAN – C. G. F. WREDE JANUARI
1864, KONCEPT
HUB, JVS handskriftssamling

10 Högvälborne) H:r G(uvernör) B(aro)n

Mycket ärade brevet af d(en) [redacted] d(enne)s har jag fått mottaga.

De notiser, detsamma innehåller äro ledsama, men sorgliga blott med afseende å det sedliga tillståndet inom Wasa län.

Då H(ögvälborne) H(err) B(aro)n på samma rader förmodar bifall till bränvinsbränning och underrättar, att brödföda saknas samt att vidtagna undsättningsåtgärder blott till vidare trygga mot hungersnöd, så synes mig häri icke ligga någon uppmaning att biträda Herr Barons förstnämnda åsigt.

20 Det är i min tanke så klart, som något vara kan, att bränvinsbränningen ökar spanmålsbehovet. Ty äfven om brännaren kan köpa två tunnor i stället för en, så kunna hans afnämare, som betalt och förtärt bränvint köpa 2 tunnor mindre än eljest, hvarföre den till bränvin förvandlade tunnan är för länet förlorad. Dessutom äro sagde köpare just de, hvilka staten d. v. s. det övriga landet får föda.

När länet förut står i skuld till kronan för 42 000 t(unno)r eller 270 000 R(ube)l S(ilfve)r ungefär och dessutom för 27 000 rubel kontant, så är ytterligare understöd hvarken önskligt eller lätt funnet.

30 Att de ifrågavarande petitionerna om bränvinsbränning äro tillkomne genom agitation, är äfven härstädes känt. Man vet också, att i Mustasaari beslut derom blifvit utan att socknestämman var, för detta ärende sammankallad. Kanske förhåller sig så äfven annorstädes. Om H:r Baron ville hafva godheten göra sig härom underrättad och anmäla förhållandet i Senaten, vore det för saken önskvärdt.

Jag tror visst, att kronobetjeningen har svårt att stäfja lönnbränning. Men mångenstädes torde den också icke hafva vilja dertill. Jag har hört att t. ex. länsman i Kauhava likasom den i Härmä icke gjort ett enda steg för den saken – endast hjälpt till att förtära produkten.

40 Hvad Senaten kommer att i frågan besluta, kan jag ej säga. Med min röst kan jag ej bidra till brännings beviljande för andra församlingar, än sådana som icke äro något skyldiga till kronan, icke heller begära något understöd.

248 YTTRANDE VID EKONOMIEDEPARTEMENTET 3.II 1864
RA, Senatens arkiv

50 ... då Senatorn Snellman utlät sig: – Den sålunda bestämda räntan å lån från Amortissementsfonden understeg till en början icke den ränta, som ifrån samma fond erlades för de statslån, för hvilkas amortering densamma var inrättad. Men redan den inhemska uppsägbara statskulden numera blifvit till ett belopp af tre miljoner etthundra tjugufemtusen rubel liqviderad och de å densamma ännu utelöpande

obligationer, då de presenteras fortfarande inlösas med det hos Bankirhuset M. A. von Rothschild et söner upptagne statslånet och statsverket utfäst sig att för detta lån, för hvilket annuiteten utgår ifrån Amortissementsfonden, å det nominela kapitalet erlægga fyra och en half procent i ränta, hvilken ränta i anseende till kapital-rabatten å lånet i verkligheten likväl är något högre, uppstode det förhållande, att Amortissementsfonden för derifrån utgifna lån erhöle lägre ränta än fonden för sina skulder betalar. –

Med afseende härå, och då räntefoten i landet i senare tider stigit, så att högsta lagliga ränta å sex procent villigt bjudes äfven mot de bästa säkerheter, ville Senatorn underdånigst hemställa, huruvida icke för de lån, som ifrån Amortissementsfonden framdeles utgifvas, räntan finge tillsvidare stadgas till fem för hundra om året, samt Senaten tillåtas att närmare bestämma tiden, då denna ränteförhöjning skulle vidtaga.

10

249 J. V. SNELLMAN – A. ARMFELT 4.II 1864

RA, A. Armfelts brevsamling

20

Högvälborne Herr Grefve!

Hedrad af Högvälborne Herr Grefvens bref af den 27 Januari utbeder jag mig ödmjukast att få äran besvara detsamma med nästa post.

För i dag tager jag mig friheten begära Högvälborne Herr Grefvens bemedling för Senatens underdåniga hemställan till Hans Majestät angående en förändring i vårt blifvande myntsystem.

Till följd af Nådigs proposition i ämnet hafva Ständerna enhälligt yrkat på metriska systemets införande i mått, mål och vikt.

Att nu börja slå ett mynt, som icke skulle tillhöra detta system för att åter efter ett par år slå ett annat, vore väl absurdt.

30

Förändringen från det nu stadgade är i hufvudsak, myntets halt, ytterst obetydlig och blir i praktiken omärklig. Silfret i markstycket ökas med *en* milligram och kopparn minskas med 183 milligram. Det blir då aldeles lika med Francstycket både i vikt och legering, men i praktiken fortfar Marken att vara 1/4 rubel, såsom också 1 rubel = 4 Francs anses för pari kurs.

De öfriga föreslagna ändringarne afse endast decimalräkning och lättare vexling, samt Remedierna en noggrannare kontroll på myntverket.

40

Generalguvernören är nu så betagen af farhågor för separatism, att förslaget icke torde obetingadt fått hans förord.

Jag behöfver icke för Herr Grefvens upplysta omdöme erinra, att, om denna fruktan får råda, detta blir att gifva vatten åt separatisternas qvarn.

För öfrigt är i myntväsendet separationen redan gjord. Den ena milligrammen lägger ingenting härtill. Det vore löjligt att proklamera, att den ingifvit farhågor.

Dessutom är metriska systemet påtänkt äfven i Ryssland. När reformen der sker, är myntet åter detsamma i båda länderna. Ty något mera snillrikt sätt för förändringen kan icke på hittas, än det föreslagna.

50

Tyvär är vår myntslagning fördröjd. Intendentsembetet har byggt oss ett mynthus, hvars väggar icke förmå bära takhvalfven. Det nödtvungna uppskofvet skulle dock varit nyttigt, om det hjälper oss till ett rationelt myntsystem.